

การศึกษาสภาวะสิ่งแวดล้อมอาคารที่ห้อาศัยในเขตเทศบาลเมืองหาคใหญ่
เพื่อวางแผนกำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันอัคคีภัย

ณรงค์ ณ เชียงใหม่ *

บทคัดย่อ

สภาพทั่วไปของเทศบาลเมืองหาคใหญ่ มีพื้นที่ 21 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ ตำบลหาคใหญ่ทั้งหมดและพื้นที่บางส่วนของตำบลคองหงส์ ตำบลควนล้ง และตำบลคลองเต การสำรวจสภาวะสิ่งแวดล้อมของอาคารที่ห้อาศัย รวมทั้งสถานประกอบการต่าง ๆ โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์และการสังเกต บริเวณที่เป็นเขตชุมชนหนาแน่นใจกลางเมืองและย่านธุรกิจเท่านั้น ได้สำรวจอาคารต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 3,810 หลัง แยกเป็นอาคารไม้ทั้งหมดจำนวน 615 หลัง และพบว่า เป็นอาคารไม้ที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 20 ปี มากถึง 959 หลัง ส่วนใหญ่อยู่บนถนน แสงจันทร์ เป็นอาคารไม้ 1 ชั้นและ 2 ชั้น ถนนแสงอาทิตย์เป็นอาคารไม้ 2 ชั้น หลังตลาดกิมหยง เป็นอาคารไม้ 2 ชั้น ถนนประชาธิปไตย บริเวณธนาคารกรุงเทพ จำกัด เป็นอาคารไม้ 2 ชั้นและ ถนนนิพัทธ์อุทิศ 3 บริเวณร้านข้าวต้มโกษา เป็นอาคารไม้ 2 ชั้น แนวคิดในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติการป้องกันอัคคีภัย ควรแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ก่อนเกิดเพลิงไหม้ ขณะเกิดเพลิงไหม้ และหลังจากเพลิงไหม้สงบลงแล้ว การดำเนินงานจักต้องจัดตั้งกองอำนวยการดับเพลิง โดยให้นายกเทศมนตรีเป็นผู้บัญชาการ นอกจากนั้น จักต้องหามาตรการอื่น ๆ มาสนับสนุนแผนดังกล่าว ได้แก่ การเพิ่มรถขนครุระเข้าที่สามารถดับเพลิงสูงกว่า 23 เมตร เพิ่มท่อประปาดับเพลิง และสัญญาณเตือนภัยให้เพียงพอตามถนนสายต่าง ๆ ที่ได้ระบุว่าเป็นจุดสำคัญที่อาจจะมีเกิดอัคคีภัย หากทางพัฒนาอาคารไม้ที่อาจจะ เป็นสาเหตุของเพลิงไหม้เหล่านั้น และสุดท้ายจักต้องให้ ความรู้ความเข้าใจ การฝึกอบรมและการฝึกซ้อมการป้องกัน และระงับอัคคีภัยแก่หน่วยงาน ทั้งราชการ เอกชน และประชาชนภายในเขตเทศบาลอย่างทั่วถึง

* M.S.E.H., Associate Professor

ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์ชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**A STUDY ON HOUSING ENVIRONMENT IN HATYAI MUNICIPALITY
FOR FIRE PROTECTION STRATEGIC PLANNING**

Narong Na Chiangmai *

ABSTRACT

Hat Yai Municipality has an average area of 21 square kilometres, covering the area of whole Tombon HatYai, parts of Tombon Khor-Hong, Kuan-Lung and Khlong-Hae. Study, focussing particularly in the heart of HatYai town and concentrate business area, was performed by distribution of questionnaire, interview and field observation. 3,810 housings were studied, comprising 915 wooden units, 1,236 concrete and 959 wooden-cum-concreted units. 585 wooden units were found to be over 20 years old, being 1 or 2 story mostly located at Saeng-Chan Road, 2-story wooden unit at Saeng-Athit Road and 2-story wooden ununits of Pra-chathipat Road adjacent to Bangkok Bang Co., Ltd. and 2 story wooden unit near Ko-Yao food mart. It is recommended that the strategy in preventing fire hazard be categorized into three steps i.e. prior, during and subsequent to the fire breakout. The rescue operation needs to be under a head quater supervised by the Major. Additionally, measure must be supplemented for instance, the procurement of vehicles that can combat fire over 23 metres in height, increase in the fire hydrants for fire extinguishment and warning signal in the area where

the risk of fire breakout is great, improvement of wooden housing which may cause fire and lastly, to create an understanding by educating, training and practice in fire prevention and extinguishment for residents, private and government agencies

---

* M.S.E.H., Associate Professor
Department of Community Medicine
Faculty of Medicine
Prince of Songkla University